

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4154/23
11.9.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Живановић, адвокат из Београда, Недељка Чабриновића 26, против туженог “Железнице Србије” а.д. Београд, Немањина 6, ради утврђења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 40255/21 од 26.1.2023. године, исправљене решењима истог суда П 40255/21 од 11.9.2023. године, П 40255/21 од 22.11.2023.године, П 40255/21 од 27.2.2024.године и П 40255/21 од 8.5.2024.године, у седници одржаној дана 11.9.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 40255/21 од 26.1.2023. године, исправљена решењима истог суда П 40255/21 од 11.9.2023. године, П 40255/21 од 22.11.2023.године, П 40255/21 од 27.2.2024.године и П 40255/21 од 8.5.2024.године, у првом ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да тужиља АА из ... има право трајног закупа на стану у ..., као и право коришћења стана површине 40,40m², по структури двособан, који се састоји од две собе, једне кухиње са трпезаријом и једног купатила са wc-ом, у магацину који је користила секција “КСР” на катастарској парцели број ... КО ..., а који је тужиља користила са својом породицом и то ћерком ББ и мајком ВВ, засновано потврдом туженог “Железнице Србије” а.д. Београд број 8/150 од 26.4.2005. године, које право закупа је трајало до 2.2.2015. године, када је престало расељавањем тужиље, што би тужени “Железнице Србије” а.д. Београд био дужан признати и трпети.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 40255/21 од 26.1.2023. године, исправљена решењима истог суда П 40255/21 од 11.9.2023. године, П 40255/21 од 22.11.2023.године, П 40255/21 од 27.2.2024.године и П 40255/21 од 8.5.2024.године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова првостепеног

поступка.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 40255/21 од 26.1.2023. године исправљеном решењима истог суда П 40255/21 од 11.9.2023. године, П 40255/21 од 22.11.2023.године, П 40255/21 од 27.2.2024.године и П 40255/21 од 8.5.2024.године, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да тужиља има право трајног закупа на стану у ..., као и право коришћења стана површине 40,40m², по структури двособног, који се састоји од две собе, једне кухиње са трпезаријом и једног купатила са wc-ом, у магацину који је користила секција “КСР”, на катастарској парцели број ... КО ..., а који је тужиља користила са својом породицом и то ћерком ББ и мајком ВВ, засновано потврдом туженог број 8/150 од 26.4.2005. године, које право закупа је трајало до 2.2.2015. године, када је престало расељавањем тужиље, што је тужени дужан признати и трпети. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 285.400,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепну пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20).

Тужиља је доставила одговор на жалбу. Трошкове другостепеног поступка одређено је тражила.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а жалбом тужене неосновано се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је изрека првостепене пресуде јасна и у њеном образложењу су дати разлози о битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, у потврди ЈЖТП “Београд” секција “КСР” број 8/150 од 26.4.2005. године, констатовано је да је тужиља АА користила као нужни смештај просторије у ... у ..., које је до 1.4.2004. године користила секција “КСР” као ..., а од тада у тим просторијама живи тужиља са малолетном ћерком ББ и ГГ који је незапослен. Према записнику о извршеном инспекцијском прегледу изведених грађевинских радова ГО Савски венац – Грађевинске инспекције бр.356-01652/14 од 25.9.2014. године, за објекат у Улици ... целокупни предметни стан састоји се од кухиње

са трпезаријом, купатила и две собе и налази се у оквиру постојеће дрвене бараке, стан је површине 40,40m² и исти користи тужила заједно са својом мајком и ћерком, а Улица ... наведена је као адреса предметне бараке по евиденцији СУП и односи се на Улицу Према одлуци ЖТП “Београд” бр.100/2004-114-ХП од 24.8.2004. године, прихваћена је информација о службеним становима са предлогом мера за ажурирање евиденције и наменског коришћења службених станова ЖТП “Београд” бр.300/2004-650 од 19.8.2004. године, коју је дао генерални директор ЖТП “Београд”. Другим ставом одлуке одређено је да је задужен генерални директор ЖТП “Београд” да по спровођењу мера предложи Управном одбору доношење одлука о промени намене станова за службене потребе и одлуке о одређивању послова чије је вршење везано за коришћење станова за службене потребе, а из образложења одлуке произлази да се за службене станове који се налазе на укинутим пругама и колосецима, у затвореним железничким станицама, стажарама и магацинима који нису потребни за друге намене, може променити намена уз сагласност Дирекције за имовину Републике Србије и ти станови се могу издати у закуп постојећим корисницима како би се створили услови да их они откупе и сопственим средствима прилагоде својим потребама, претварајући нужни смештај или некомфоран стан у комфорне станове. Према Упутству од 20.4.2004. године од стране Јавног железничко – транспортног предузећа “Београд” бр.9/2004-348 донето је упутство за спровођење мера за ажурирање евиденције наменског коришћења службених станова ЖТП “Београд” и то обрада захтева о промени намене службених станова за издавање у закуп, сагласност о промени намене службених станова (захтев предузећа “Проинвест”), даје Дирекција за имовину ЖТП “Београд” уз претходну прибављену сагласност Сектора за технологију и развој ЖТП и Републичке дирекције за имовину Републике Србије, покреће поступак преиспитивања коришћења службених станова и предлога одлуке о промени намене службених станова у станове за издавање у закуп по пријему предмета од предузећа “Проинвест” даје Сектор за попис имовине, обавеза и потраживања. Одлуку о промени намене службених станова и станова за издавање у закуп, за сваки конкретно службени стан, на предлог генералног директора донеће Управни одбор. Према уверењу Града Београда – Управе јавних прихода Града Београда – Одељења Савски венац бр. I-02-437-1/1098/2016 од 20.5.2016. године, тужила АА према службеној евиденцији Управе јавних прихода Града Београда не налази се у евиденцији по основу изворних локалних јавних прихода – пореза на имовину на територији Града Београда до дана издавања уверења. Према уверењу Полицијске управе за Град Београд – Одељење за држављанство и друге управне послове 03/16/6/1 бр.205.3.1-23766/16 од 23.5.2016. године, тужила је имала пријављено пребивалиште у ... од 31.5.2005. године, а од 6.3.2015. године, у Улици ... Према записнику о преузимању објекта у просторијама ..., површине 40,44m² од 2.2.2015. године, предметни стан предат је од стране тужиле представнику Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП дана 2.2.2015. године на име расељавања за пројекат “Београд на води”. Према записнику о примопредаји од 26.1.2015. године, стан број ... у ... на првом спрату по структури двособан, површине 50,74m² дат је тужилу дана 26.1.2015. године од стране Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП на име расељавања из ... за пројекат “Београд на води”. Према решењу Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП бр.4427/96000-VI-5 од 26.1.2015. године, тужилу је додељен стан број ... по структури двособан површине 50,74m² на првом спрату зграде у ... у ... као нужни смештај на период од једне године почев од дана записничке примопредаје стана и обавезана је

тужиља да за време коришћења уредно измирује све комуналне обавезе, те да стан након истека периода од једне године у уредном техничко – хигијенском стању записнички преда Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда испражњен од свих лица, а према решењу Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП бр.49688/3-05 од 5.8.2016. године, тужиљи је продужено коришћење наведеног стана до утврђивања социјалног статуса имовине, а након утврђивања социјалног статуса период коришћења биће регулисан сагласно акционом плану и истим решењем констатовано је да тужиља наведени стан користи са ћерком ББ и мајком ВВ, те је тужиља обавезана да за време коришћења предметног стана уредно измирује своје комуналне обавезе. Према исказу тужиље саслушане у својству парничне странке, тужиља је радила у “...” и од 2004. године додељен јој је предметни стан као нужни смештај који је користила са ћерком и бившим супругом и тај простор реновирала, направила купатило, малу кухињу са трпезаријом и једну собу и уредно је плаћала све дажбине за стан где је становбала од 2004. године, па до дана иселења 2015. године у стан у Улици.. Била је на ранг листи за доделу стана код свог послодавца и истој је речено да предузећу “Проинвест” поднесе захтев за откуп, што је и урадила, али никада није добила одговор.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је разматрајући прво приговор недостатка пасивне легитимације оценио да је исти неоснован, с обзиром да је Јавно железничко транспортно предузеће “Београд” - правни претходник туженог дозволило тужиљи да привремено користи предметни стан као нужни смештај, док за то постоје услови заједно са члановима свог породичног домаћинства, што произлази из потврде број 8/150 од 26.4.2005. године. Након тога, оценио је да је тужиља са члановима свог породичног домаћинства непрекидно и несметано користила спорни стан од 2005. године и да је на тој адреси била пријављена од 31.5.2005. године до 6.3.2015. године од кад је пријављена на адреси стана у ..., добијеног на коришћење од стране Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда. Оценио је да је тужиља предметни стан неспорно користила десет година, након што је истој додељен на коришћење од стране правног претходника туженог, те како је правни претходник туженог као службене станове третирао све објекте који служе за привремени смештај запослених док врше службену дужност према одлуци из 2004. године, којом је преузео обавезу да стамбену потребу реши пренаменом службених станова ради издавања у закуп или откуп истих, те како се та одлука односи и на службене станове на укинутим пругама и колосецима, затвореним железничким станицама, стражарама и магацинима, а да правни претходник туженог није поступио у складу са својом обавезом преузетом одлуком из 2004. године, у погледу које није била потребна сагласност Републичке дирекције за имовину, оценио је да тужиља има право закупа на предметном стану који се у смислу одредбе члана 3 Закона о становању важећег у време доношења одлуке правног претходника туженог и иселења тужиљине породице има сматрати станом, па је усвојио тужбени захтев.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев, на шта се основано указује жалбом туженог, а о примени материјалног права другостепени суд води рачуна и по службеној дужности сходно члану 386 став 3 у вези са чланом 376 Закона о парничном поступку.

Стан за службене потребе представља посебну категорију стана, чије коришћење је везано за вршење одређеног посла, службене дужности, а престанком вршења тог посла, службене дужности, престаје и правни основ за коришћење стана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужили су предметне просторије правног претходника туженог додељене као нужни смештај, а нужни смештај у смислу одредаба Закона о стамбеним односима и Закона о становању није имао статус стана на коме се може стећи станарско право, односно право закупа. Акт правног претходника туженог о сагласности да се службене просторије користе привремено као нужни смештај није могао бити основ за стицање станарског права, па ни касније права закупа у смислу члана 31 Закона о становању. Не постоји одлука правног претходника туженог о додели предметног стана тужили на коришћење у својству носиоца станарског права или у закуп на неодређено време на основу спроведеног поступка и ранг листе, па тужилца нема правни основ за коришћење предметног стана у својству закупца стана на неодређено време. Приложена потврда број 8/150 од 26.4.2005. године, не може бити основ за стицање права закупа, јер се истом само констатује фактичко стање да тужилца користи службене просторије у ... као нужни смештај.

Иако је Одлуком Управног одбора правног претходника туженог од 24.8.2004. године, предвиђена могућност да се, уз сагласност Дирекције за имовину РС промени намена службених просторија, ради омогућавања постојећим корисницима да стекну право на закуп, односно право на откуп, нису пружени докази да је поводом промене намене предметних службених просторија донета било каква одлука надлежног органа нити да је за пренамену дата сагласност Дирекције за имовину, а фактичким коришћењем и адаптацијом, супротно тврдњи тужилце, није настао на закону заснован правни основ за закуп. Приложена потврда од 26.4.2005.године, да тужилца користи службене просторије у ... као нужни смештај не представља одлуку о додели стана у закуп на неодређено време

Чињеница да је тужилца предметне просторије користила непрекидно и несметано од 2004.године, па све до 2.2.2015. године, када је због расељавања исте предала Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда према записнику о преузимању објекта, ради реализације пројекта “Београд на води”, не може бити основ за стицање права закупа на неодређено време, а ни тужилино право на дом у смислу члана 8 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чије одредбе се примењују на основу члана 16 став 2 Устава Републике Србије, не може бити основ за стицање права закупа на неодређено време, већ само основ за заштиту од исељења уколико су испуњени услови.

Из наведених разлога, применом члана 394 тачка 4 у вези са чланом 387 став 1 тачка 5 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Преиначењем одлуке о главној ствари сходно члану 165 став 2 у вези са чланом 401 тачка 3 и члановима 153 и 163 Закона о парничном поступку преиначена је одлука о трошковима првостепеног поступка, тако што је имајући у виду успех тужилце у

спору одбијен као неоснован њен захтев за накнаду трошкова првостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Пошто је побијана пресуда преиначена по жалби туженог, а издатак тужиље за састав одговора на жалбу не представља нужни трошак, то је у складу са чланом 165 став 2 Закона о парничном поступку одбијен као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у трећем ставу изреке.

Председник већа – судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић